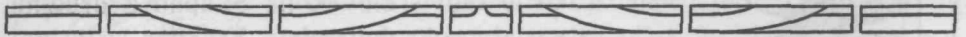

obče zgodovine, zakaj noben del se ne razvija sam zase, temveč skupno s celoto.

Vrednost in korist zgodovine je velika. Uči nas, ljudi — same sebe spoznavati, uči nas na podlagi preteklosti razumevati sedanost in često nam odpira tudi pogled v bodočnost; velik pa je njen pomen tudi zaradi tega, ker nam jasno kaže, da posameznik nič ne šteje, temveč dobi šele veljavo, kadar se priklopi skupini, da je dobil in ima veljavo šele od skupine, od celokupnosti. Uči nas, kako napačno ravna tisti, ki pozna le sama mega sebe, za svojega bližnjega pa se ne zmeni. Razentega pa nam nudi zgodovina pravo razvedrilo in nauk, ko nam kaže izpreminjajočo se usodo narodov in posameznikov v vseh časih. Ona pa je tudi predpogoj drugim vedam in umetnostim, kadar hočejo spoznavati razvoj svoje lastne stroke.

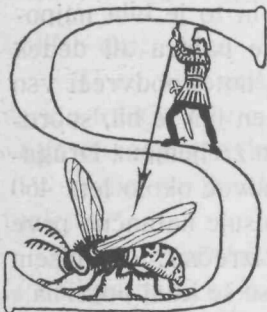
Zgodovina sega nazaj v preteklost do tedaj, ko so ljudje začeli pisati in so zapustili pisane spomenike. Tudi ona najnižja stopnja človeštva, ko še človek ni znal pisati, bi pravzaprav morala soditi k zgodovini, a se je odcepila od nje in tvori svojo vedo -- prazgodovino. Zgodovini pa je ostalo še vedno veliko polje in treba ga je bilo razdeliti. Za mejo dob so izbrali leta, ki so posebno pomembna za razvoj človeštva. Ločimo jo v tri veke: v stari vek od začetka do l. 476. po Kr. r., ko je razpadlo zahodno rimsko cesarstvo; v srednji vek od tedaj pa do Kolumbovega odkritja Amerike l. 1492; od tedaj naprej imamo novi vek.

»Historia vitae magistra!« pravi latinski pregovor. Učimo se torej zgodovine, učimo se iz nje živeti, zakaj zgodovina je učiteljica življenja.

U. T.:

Veliko slovansko drevo.

Slovansko drevo je veliko in na široko raztegnjeno.

Slovansko pleme zavzema ozemlja 19,600.000 kvadratnih kilometrov in šteje blizu 160 milijonov: 159,420.000 (po popisu ruskega prof. Florinskega).

Slovansko pleme delimo v tri glavne veje.

I. Vzhodna veja, v katero štejemo mnogobrojni ruski narod, ki se deli na Velikoruse, Maloruse in Beloruse.

II. Južna veja, h kateri pripadajo Bolgari z Macedonci, Srbi in Hrvatje in Slovenci.

III. Zapadna veja, v kateri so Čehi in Moravci, Slovaki, Lužiški Srbi, Poljaki, Mazuri, Šlezi in Kašubi.

Od vseh slovanskih narodov so najštevilnejši Rusi. Za njimi pridejo Poljaki, ki jih je 21,700.000. Srbo-Hrvatoy je 10,000.000, Čehov 7 in pol milijona, Bolgarov 5,700.000, Slovakov 2,740.000, Slovencev 1,500.000, Kašubov 370.000 in Lužiških Srbov 157.000.

Zanimivo je, kako se veliko slovansko drevo deli po veri.

Pravoslavnih je 111,540.000, in to Rusov 100,760.000, Srbov 5,450.000, Bolgarov 6,260.000 in ostalih 60.000. Ruskih razkolnikov je 3,500.000, unijatov okolo 4 milijone; od teh 5000 Bolgarcev, ostali so Rusi.

Katolikov je 37,300.000. Od teh Poljakov 21,150.000, Čehov 7,250.000, Slovakov 2,060.000, Hrvatov 3,450.000, Slovencev 1,480.000, Rusov 1,500.000, Kašubov 345.000, Bolgarov 50.000, Srbov 15.000.

Število protestantov znaša do 1 milijon 640.000; od teh je Slovakov 680.000, Poljakov 550.000, Čehov 230.000, Lužiških Srbov 142.000, Kašubov 25.000, Bolgarov 2000.

K islamu jih pripada 1,230.000, in sicer 860.000 Srbohrvatov ter 370.000 Bolgarov.

Ti zanimivi podatki so točni. Pribiti treba, da ni niti en katoliški slovanski rod svoboden!

Nedolžni cvet.

Bel obrazek, bela lica —
res si krasno, dekle ti,
da na lilijo se spomnim
in me v srcu zaboli.

Lilija je cvet nedolžnih,
vsi jo ljubimo srčno,
jaz pa nate, mala, mislim,
in mi v prsih je hudó.

Jan Reginov.

Mamica spijo ...

(Botri † 26 IX. 1912.)

*Tiho, tiho, glej, kako lepó
mamica sred rožic drobnih spijo,
tiho, tiho, da se mamica nam
ne zbudijo!*

*Tiho, tiho, glej, kako lepó
mamica sred luč rdečih spijo,
tiho, tiho, da ne ugasnejo in
da se ne zbudijo!*

*Aj, ko pa zbude se, bodejo
povedali nam, kaj so sanjali.
Aj, to bo lepo, ko so pa sredi
rož in luč nam spali ...*

Cvetko Gorjančev.